

Paul Brunton

**UN EREMIT
ÎN HIMALAYA**

Traducere de Marius-Adrian Hazaparu

POLIROM
2013

Cuprins

<i>Introducere (Timothy Smith)</i>	7
<i>Cuvânt înainte (Prințul Nepalului, Mussooree Shanti Shere Jung Bahadur Rana)</i>	9
<i>Prefață la prima ediție britanică</i>	13
I. Filosofia prieteniei – Călare prin Himalaya – Bungaloul meu de pe un vîrf de munte	19
II. Expediția plănuitură în munțele Kailas din Tibet – Măreția prizăcului de la Munțele Iușapez – Descopăr „Sanctum”	31
III. Reflecții asupra stăpiniștilor britanice în India și asupra conflictelor politice – Nevoia de a spiritualiza politica – Controlul gândurilor – Un secret pentru concentrare	44
IV. Căutarea liniștii interioare – Amintirea unei nașteri anterioare – O metodă budistă de accesare a memoriei prenatale – Misiunea Naturii pentru omeneire – Despre comununarea cu Natură	55
V. Vizita neașteptată a doi yoghini – Pelerini și călare în Himalaya – Putere prin nemulțmare	67
VI. O privire grăbită prin corespondența mea – O sinucidere teatrală și răspunsul meu – Ajutor telepatic pentru discipoli	80
VII. Reflecții asupra viitorului Tibetului – Experiențele lui Sir Francis Younghusband – Destinul Orientului și Occidentului	91
VIII. Un corespondent deplinge retragerea mea din lume – Virtuile inactivității și solitudinii – Religia mea – Noul Testament – Iisus și criticii săi	103
IX. Furtună – Vestitorii musonului – Animalele care mă vizitează – Problema îmbrăcămintei	119

X. Vizita unui yoghin - Călătoria sa plină de aventuri de la Kashmir la muntele Kailas - Călătorile sale prin Tibetul de Vest - Cum maestrul său trăia dezbrăcat în zăpadă - Explicațiile acestei fapte	131
XI. Despre filosofie și distracție - Reflectii asupra domului Charles Chaplin - Artă și geniu lui mușe - Necesitatea de a moderniza yoga - Nerecomandarea asceticismului - Cîteva adevăruri despre sex și yoga.	149
XII. Un influx sacru în nemijcare - Despre expedițiile în munți și însemnatatea lor	165
XIII. Întâlnirea cu o panieră - Problema cruzimii Naturii	175
XIV. Vizita unui prinț nepalez - O experiență ciudată cu un făchir și un spirit - Explorând valea frumoasă a unui riu - O întâmplare cu un elefant nebun - Budism în Nepal - O comparație între Krishna și Buddha	183
XV. De veghe în noapte - Reflectii asupra stelelor - Adevărul despre astrologie - Misterul lui Sirius - Sunt planetele locuite? - Simbolismul soarelui - Cedrul îmi vorbește - Îmi iau rămas bun de la bungalowul meu . . .	202
XVI. Pornesc din nou la drum călare - O panoramă superbă în statul Tehri - Călătoria men pe culme înalte și potezi de munte - Prin păduri, în întuneric - Sosirea la Pratapnagar	216
XVII. Urișii de zăpadă ai Himalayei - Atacul unui urs	228
XVIII. Bhurul ceaiului, o incintare - Cum izbucnesc furtunile monsunului	238
Epilog	249

Draga mea doamnă semnalase paragraful pe care l-a considerat relevant în cazul meu. O astfel de referință, venind de la oricine altcineva, ar fi putut părea jignitoare. Dar ca îmi este prieten și și-a permis aceasta din prietenie. Mai mult, fiind mai în vîrstă, văduvă a unui colonel și cunoscindu-mi preocupările cele mai personale și chiar intime, le tratează dintr-o perspectivă maternă. Îi accept deci referința fără nicio supărare, deși mă face să rid, căci știu că nu mi-a subliniat acel paragraf cu dispreț, ci cu afecțiune.

•

Totuși, e interesant ce definiții ciudate găsesc oamenii pentru „sănătate mentală”. În urmă cu cîteva luni am ținut un discurs la o anumită universitate indiană. Nedoriind să mă abțin de la materiile principale ale studenților, dar nici să străbat 250 de kilometri ca să le spun ceva fără prea mare legătură cu ceea ce mă interesează pe mine cel mai mult, am găsit varianța fericită de a le ține o prelegere pe tema „Filosofia inspirației”. În felul acesta, puteam să ating subiectul inspirației în literatură, artă, afaceri, inventică, viață și religie și, de asemenea, să le fac studenților și cîteva sugestii practice despre cum să se pregătescă pentru carieră.

După ce a fost publicat în ziar un articol despre prelegerea mea, a venit la mine o delegație ca să-mi sugereze să țin alocuțiunea chiar la Universitatea de Stat. Deși asta implica o călătorie și mai lungă și cu toate că rareori țin prelegeri publice, refuzând de obicei aproape toate invitațiile, am răspuns că accept dacă mi se va trimite o invitație oficială. Dar, atunci cînd profesorii care-au fost amabili cu mine și-au exprimat cererea în consiliul academic al Universității, președintele acestuia s-a folosit de influență să pentru a o respinge. Prin urmare, invitația nu a fost trimisă.

Motivul acestei impotriviri era ciudat. Cel care s-a opus sosirii mele la universitate era un european – mai exact, un englez, dar astăzi, în India, printre un ordin oficial, toți albi sunt numiți europeni. Principala și singura sa obiecție era că „un alb care

trăiește printre localnici și care și petrecere majoritatea timpului într-un ashram, printre yoghini, *sigur nu-i sănătos la cap!*".

Dacă reîmgerea de la oraș la jâră, de la activitate la odihnă, ocazional și pentru perioade limitate, este un semn de nebunie, atunci prefer să rămân așa! În cazul în care căutarea adevărului metafizic sau practicarea meditației mistice este un semn de dereglare mentală, atunci mă rog zeilor să nu mă mai facă bine niciodată! Dacă, pentru acest domn invățat, dar ingust la minte, efortul de a căuta și a menține pacea interioară într-o lume zbuciumată e o formă de nebunie incipientă, atunci mă declar fericit că m-a catalogat drept nebun! Dar pentru mine e sănătate curată să încerc să-ji păstrezi integritatea atât de valoroasă a sufletului printre atlea forțe de distragere, în mijlocul terorii și tulburărilor vieții moderne.

Cu siguranță, universitarul care m-a refuzat merge la biserică în fiecare duminică, dar ar fi el în stare să-l însoțească pe Hristos pe Golgota? S-a gândit el vreodată că Iisus chiar a vorbit serios? Oare ar fi el capabil să înțeleagă că un sfint înțeles al zilelor noastre, chiar dacă ar fi hindus, e mai creștin decât majoritatea gloanelor cu o religie de duminică? Mă întreb dacă mintea lui ar putea pricpe vreodată de ce culoarea pieții nu te impiedică să intri în împărăția cerurilor, pe care Iisus ne-a prezentat-o ca jel și pe care astăzi atât de puțini creștini o mai înțeleg.

Înainte de-a rosti primul său cuvânt de la amvon, l-aș obliga pe orice predicator să treacă prin școala vieții, nu prin cea a unor profesori. Cât e tânăr, l-aș trimite să trăiască printre cei săraci și asupriți înainte de a cizela stilul predicii sale inaugurate. L-aș săli să meargă în munți solitari și în pădurile necălcate de picior de om și să stea acolo fără cărți ori prieteni și, în acea singurătate, să se lupte cu sufletul său pînă cînd fie îl va afla pe Dumnezeu, fie va afla că Biserica nu e pentru el. L-aș porunci să renunțe la ideea de a-i inspira pe alții prin religie pînă cînd sau numai dacă nu se simte el însuși inspirat. Dacă, prin urmare, predicile lui ar fi mai puțin agrăiate de audiențele tradiționale și de episcopii

tradiționali, măcar ar fi sincere, palpând de sufletul divin care trebuie să pătrundă în cel ce vrea să devină slujitor al Domnului pentru cel fără Dumnezeu. Astă aș cere fiecărui predicator și fiecărui preot, indiferent dacă aparține Bisericii lui Hristos sau confreriei lui Buddha, indiferent dacă își sfătuiește enoriașii în numele lui Sri Krișna sau în numele oricărui alt profet.

Am norocul de a nu mă supune niciunelui dintre religiile convenționale. Cind unii curioși își baștă nasul unde nu le fierbe oala, le dau un răspuns în doi peri și aşa nu-și mai continuă tirul de întrebări.

N-am găsit nicunun port în care să acosteze și sufletul meu plătitor, în nicio credință religioasă, în nicio filosofie, pentru că eu cred în Spiritul care, ca vîntul, bate încotro dorește.

Cei care-l urmează în mod declarat pe Iisus, dar care n-au izbutit niciodată să-i înțeleagă poruncile sau să li se supună pot, în fervarea lor fariseică, să-l detestă în mod firesc pe cel care, vădit, nu aparține confesiunii lor sau oricărui altia. Oricum, celăi căruia vizuirea interioară pună o barieră între el și ei, la fel ca între el și oricare alt grup de credință, descoperă că prin asta se eliberează. Dacă e suficient de puternic că să stea departe de toate grupările religioase și misiale tradiționale din jurul său și dacă e indeajuns de independent ca să nu caute favorurile niciunelui sau să nu-i fie frică de privirile lor încruntate, atunci, într-adevăr, destinul și alegerea s-au combinat în așa fel încât să-i dăruiască o eliberare incintătoare și unică. Pe cind ceilalți oameni vor arunca unii în alții cu ura lor tăcută sau vocală, o rasă va protesta împotriva altiei, iar credințele se vor ciocni disprejitor din cauza unor fleacuri, el ar putea privi către nesăbuința acestor semeni certăreți ai săi în mijlocul căror a fost aruncat așa cum ar privi și un observator de pe o planetă îndepărtată dacă s-ar afla printre ei.

Un astfel de om nu are contemporani și nici n-are nevoie să-și caute vreunul. Ortodocșii nu agreează o asemenea independență, iar heterodocșii pot dispreju-i astfel de „superstiții”. Nu contează. Adevărul – senin și suprem – își poate aștepta clipa în voie. Nu

poate pierde nimic, căci e etern, iar revelarea să trebuie să vină mai devreme sau mai târziu, brusc sau încet.

Datorită acestei poziționări detașate, îmi pot găsi prieteni printre toate religiile și în niciuna și dușmani tot în același grupări, împărație peste tot. Trăiesc printre toți aceștia ca un străin, știind prea bine unde mi-e adevăratul loc de baștină.

Între minc și razele sacre ale Socrului Ascuns nu se interpune nicio instituție.

Socrul m-a condamnat să devin un interpret al limbajului Sfînxului; o sarcină încinătoare atât timp cât cel care-o îndeplinește își păstrează interpretările pentru el, dar realmente dezagreabilă atunci cind începe să le dezvăluie unei lumi sceptice.

Găsesc tonuși o alinare secretă în gândul că acest sejur dificil al meu e doar temporar și că, într-o bună zi, zeii milostivi îmi vor grăbi calea înapoi la steaua mea, a cărei scăpare verzui-argintie o cauț nostalgic pe cer în fiecare noapte.

Fără să-și dea seama, prietena mea din Bombay – binecuvântat fie-i sufletul bun, dar aflat în eroare! – mi-a făcut un adevărat serviciu cu încercarea ei de a-mi reproba dependența de cercetarea unor chestiuni încă învăluite în mister. Mi-a pus în mîini – căci, atunci cind am venit în această singurătate, nu aveam la mine nicio carte – cuvintele și viața înțeleptului din Galileea, al cărui nume e întotdeauna un cintec magic pentru urechile mele. Voi citi paginile acestea de îndată. Firește că n-am să accept vreodată versiunea autorizată a acestei cărți ea fiind cea mai acurată și cea mai completă, deoarece din tot ce merită consemnat mult a fost lăsat deoparte de compilatori și mult din ce a fost tipărit a fost prost tradus, în timp ce perioada în care Iisus s-a pregătit călătorind, de la 12 la 30 de ani, lipseaște cu desăvîrșire. Nișă măcar întîmplările adevărate nu sunt consemnate cu acuranță. Cu toate acestea, aşa imperfectă cum e, port la inimă cărticica neagră și prețuiesc ceea ce îmi dăruiește.

Doamna mea dragă, trebuie să privim dincolo de acest simbol de suprafață pe care oamenii-l numesc viață și să ne străduim să

descoperim ce înseamnă ca cu adevărat. Iisus știa. Nu trebuie să confundăm simplele accidente ale existenței cu esența sa. Se pedepsește singur cel care face pe plac lumii exterioare în detrimentul păcii sale interioare.

Cuvintele lui Iisus nu s-au pierdut de tot din lume, ca acelea ale altor alți vorbitori. De ce? Pentru că Iisus cuvînta din adîncurile Sinelui superior, pe cind ceilalți vorbeau folosindu-se de mintea lor limitată. Iisus le cuvînta contemporanilor săi, dar predicile sale au fost și vor fi pentru posteritate. Discursurile celorlalți n-au putut niciodată să treacă dincolo de contemporaneitate, de viață efemeră a unei pagini de gazetă. Au vorbit probabil cu o oarecare preocupare – preocupare pentru opinia publică și pentru propriul buzunar. Scuză lor era că trebuie să trăiască, că plinea e mai bună decât o aură. Vai de ei, căci n-au știut că acela care descoperă aura își primește și hrana! Dacă vrăbiile sunt hrânite, de ce n-ar fi și oamenii cu aură? Dumnezeu nu e atât de lipsit de putere că să nu poată să grijească de cei ai Săi... Cuvintele lui Socrate încă se află în circulație, pentru că el a lăsat plinea să-și poarte singură de grija, ceea ce a și făcut... Valoarea cuvintelor unui om e dată de solemnitatea sa spirituală unică.

Din cîte știu eu, cuvintele lui Iisus, acest om-dumnezeu, sunt cel mai des citate. Lumea comentatorilor și teologilor poate despăgubiră în patru referitor la înțelesurile lor, aşa cum o face de peste 1.900 de ani, dar un suflet simplu sau sensibil le va înțelege mult mai ușor, pentru că ele sunt extrem de clare și pentru că Iisus nu a fost teolog. Nu e nimic incomunicabil sau șovâielnic în Noul Testament.

Căci a sosit vremea, aşa cum sosise odinioară și în Palestina, să vorbim clar, să lăsăm Adevărul să se audă și nu să bolborosim despre el, pe alci întunecători, fraze rostite cu jumătate de gură și pe jumătate fără sens.

* * *

Din păcate, aproape toți suntem muți spiritual și nu putem rosti un singur cuvînt etern!

Din păcate, strigărul „Înapoi la creștinism”, pe care-l aud în Europa, sau „Înapoi la hinduism”, pe care-l aud în India, e în van. Am avut suficient timp să testăm aceste credințe. Dacă n-am fost în stare să le experimentăm aşa cum trebuie în secolele care au urmat inspiratorilor lor, nu vom fi niciodată. Să nu ne amâgim singuri. Întoarcere la trecut nu există. Inspirația originală a oricărei religii este, de asemenea, cea mai vitală. Multe pot fi făcute sub influența ei ce mai tîrziu poate doar să fie copiat, dar fără suflare și fără pasiune. Orice-am fisce, nu putem da timpul înapoi. Trecutul trebuie să aibă grija singur de el. Astă voin să spună Iisus atunci cînd a rostit „Lasă morții să-și ingroape morții lor”. Viața trebuie studiată acum, în timpul prezent, nu în cel ce-a trecut. Lumenă încă își așteaptă Mîntuitorul. Vechile religii și-au pierdut dinamismul. Creștini adevărați au fost cei care-au fost aruncați ca martiri în groapa leilor.

Să incepem să cunoaștem Adevărul curățindu-l de vestigiile obstructive ale unor dogme numificate.

Dacă oracolele civilizațiilor antice au tîcui toate, atunci oracolele lumii moderne trebuie să vorbească. Inspirația nu zace în mormînt, chiar dacă instrumentele sale timpurii o fac.

Dacă Hristos ar merge în Camden Town, aşa cum a presupus Blake, cu înțelegerea sa spirituală pătrunzătoare, nimeni nu l-ar recunoaște, din simplul motiv că educația noastră greșită ne-ar face să așteptăm pogorirea din cerurile deschise a unor care de foc sau un chip cețos și strălucitor, văzut ca-ntr-un vis, însă, cel mai probabil, el s-ar plimba liniștit pe strada principală, cu puține însemne pe chipul său care să-l deosebească de alți timplari ce s-ar plimba și ei pe acea stradă obișnuită dintr-un cartier obișnuit.

Nimeni astăzi nu mai îndrăznește să-l numească pe Iisus nebun, deși, atunci cînd umbila și predica prin multimea flegădui de farisei bărbosi, aceștia murmurau disprezugitori unii către alții: „Uite nebunul!”. Nu l-au luat în serios decât mai tîrziu, cînd și-au dat seama că el chiar și-a ținut cuvintul dat cînd „a inceput să denăfră pe cel ce vindem și pe cel ce cumpărău în templu, iar mesele